

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Αρ. Φακ.: 07.19.008.004.001.001

E-mail: dde-oap@schools.ac.cy (Δημοτική Εκπαίδευση)

dme-oap@schools.ac.cy (Μέση Εκπαίδευση)

18 Σεπτεμβρίου, 2023

Διευθυντές/Διευθύντριες

Νηπιαγωγείων, Δημοτικών Σχολείων, Σχολείων Μέσης Γενικής και
Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Θέμα: Συνεργασία Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης (ΟΑΠ) με τις σχολικές μονάδες

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, και έχοντας ως στόχο τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα σε θέματα διαχείρισης και αντιμετώπισης της παραβατικότητας και της αποκλίνουσας συμπεριφοράς εντός των σχολικών μονάδων, πληροφορείστε τα ακόλουθα:

1. Πότε καλείται η ΟΑΠ: Η ΟΑΠ καλείται να στηρίξει τις σχολικές μονάδες, όταν αυτές **αντιμετωπίζουν σοβαρά περιστατικά ενδοσχολικής βίας**, που εκδηλώνονται από μαθητή/μαθήτρια ή ομάδα μαθητών/ριών στον χώρο του σχολείου, τα οποία κρίνονται ως πολύ σοβαρά (βανδαλισμοί, βιαιοπραγίες, επιθετικότητα, σοβαρή άρνηση συμμόρφωσης στους κανονισμούς και στις υποδείξεις του σχολείου, συγκρούσεις, ομαδοποίηση και συμπλοκές με ή χωρίς τη χρήση αιχμηρών αντικειμένων κ.λπ.), **αφού προηγηθούν όλες οι ενδεδειγμένες ενέργειες από μέρος της σχολικής μονάδας.**

Σημειώνεται ότι η ΟΑΠ **δεν επιλαμβάνεται περιπτώσεων μαθητών/ριών, οι οποίοι/ες φοιτούν σε Ειδικές Μονάδες ή σε Ειδικά Σχολεία.** Η ΟΑΠ ενδέχεται να παρέχει περιορισμένη στήριξη, εφόσον συντρέχουν σημαντικοί λόγοι, σε μαθητές/μαθήτριες οι οποίοι/ες στηρίζονται από τις Επαρχιακές Επιτροπές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΕΕΑΕ) και σε μαθητές/μαθήτριες που φοιτούν σε σχολεία, τα οποία συμμετέχουν στο πρόγραμμα ΔΡΑΣΕ+. Σε κάθε περίπτωση και για σκοπούς ίσης μεταχείρισης και δίκαιης κατανομής των πόρων, αποφεύγονται αλληλοεπικαλύψεις παροχών από διάφορα προγράμματα (π.χ. παράλληλη εξυπηρέτηση παιδιού από Σχολικό/ή Βοηθό/Συνοδό και από Σχολικό/ή Συνεργάτη/ίδα της ΟΑΠ). Μαθητές/Μαθήτριες για τους/τις οποίους/ες είναι πρόδηλο ότι θα πρέπει να παρέχεται μόνιμη στήριξη από την ΕΕΕΑΕ με παροχή υπηρεσιών Σχολικού/ής Βοηθού/Συνοδού, δεν στηρίζονται από την ΟΑΠ.

2. Πώς ενημερώνεται η ΟΑΠ: Η ΟΑΠ ενημερώνεται μετά από **γραπτό αίτημα** του σχολείου (μέσω τυποποιημένου εντύπου) σε επαρχιακό επίπεδο με κοινοποίηση στο οικείο Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας, **αφού το σχολείο έχει ήδη εξαντλήσει όλες τις ενδεικνυόμενες ενέργειες/παρεμβάσεις.** Οι πάνω ενέργειες/παρεμβάσεις είναι: ο σχεδιασμός και υλοποίηση σχεδίου δράσης των Επιτροπών Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας (Δημοτική Εκπαίδευση) και Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας (Μέση Εκπαίδευση) (βλ. σχετική εγκύκλιο, ημερομηνίας 30 Αυγούστου 2016, αρ. εγκυκλίου στο

διαδίκτυο γρρ4464), η ολιστική συμβουλευτική διαχείριση της περίπτωσης από τον/την Καθηγητή/Καθηγήτρια ΣΕΑ, η γραπτή παραπομπή στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (ΥΕΨ) (απαραίτητη προϋπόθεση), αξιολόγηση από την ΥΕΨ και επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς/ κηδεμόνες. Στις περιπτώσεις που εμπλέκεται ήδη η ΥΕΨ, νοείται ότι θα ενημερώνεται και θα καθορίζει την παρέμβασή της μέσω του/της οικείου/ας Εκπαιδευτικού/ής Ψυχολόγου, εξαντλώντας τους διαθέσιμους μηχανισμούς εντός του σχολείου και αξιοποιώντας υφιστάμενες δομές και υπηρεσίες.

Η ΟΑΠ, σε πολύ **εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις**, παρεμβαίνει και μετά **από προφορική επικοινωνία** του/της Διευθυντή/Διευθύντριας ή από εξουσιοδοτημένο άτομο (π.χ. Καθηγητής/Καθηγήτρια ΣΕΑ - στη Μέση Εκπαίδευση), προς τους/τις λειτουργούς της ΟΑΠ της επαρχίας τους, τον/την οικείο/α ΕΔΕ (για τη Δημοτική Εκπαίδευση) και τον/την οικείο/α Εκπαιδευτικό/ή Ψυχολόγο. Στη συνέχεια, οι λειτουργοί της ΟΑΠ επικοινωνούν και συζητούν την περίπτωση με τον/την οικείο/α ΕΔΕ (για τη Δημοτική Εκπαίδευση) και τον/την οικείο/α Εκπαιδευτικό/ή Ψυχολόγο και τον/την Καθηγητή/Καθηγήτρια ΣΕΑ και ενημερώνουν άμεσα τον Πρώτο/η Λειτουργό Εκπαίδευσης της επαρχίας.

Σημειώνεται ότι, βάσει του νέου διαγράμματος δομής των υπηρεσιών πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας και παραβατικότητας (βλ. εγκύκλιο 10 Σεπτεμβρίου 2019, αρ. εγκυκλίου στο διαδίκτυο γρρ9582), οι λειτουργοί της ΟΑΠ και οι οικείοι/ες Εκπαιδευτικοί/ές Ψυχολόγοι συνεργάζονται ως ομάδα και, εκεί όπου κρίνεται απαραίτητο, θα παρευρίσκονται μαζί στο σχολείο για να συμβάλουν στην ομαλοποίηση των καταστάσεων.

3. Πολυθεματική Ομάδα - Σχέδιο Δράσης ΟΑΠ: Σε συνέχεια των πιο πάνω αιτημάτων, όταν η ΟΑΠ κρίνει ότι η φύση του σοβαρού περιστατικού ή και φαινομένου ακραίας παραβατικότητας εμπίπτει στις αρμοδιότητές της, συγκαλεί Πολυθεματική Ομάδα στο σχολείο με όλους τους εμπλεκόμενους εκπαιδευτικούς/φορείς (Διεύθυνση σχολείου, Καθηγητής ΣΕΑ, Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος, οικείο/α ΕΔΕ (Δημοτική), γονείς/κηδεμόνες κ.ά.) και καταρτίζεται Σχέδιο Δράσης, το οποίο αφορά σε δράσεις εντός αλλά και εκτός του σχολείου. Απώτερος σκοπός είναι η παροχή της ολιστικά ενδεδειγμένης προσέγγισης στη διαχείριση του περιστατικού, με απώτερο στόχο τη βελτίωσή του. Αποσαφηνίζεται ότι η σύγκληση Πολυθεματικής Ομάδας γίνεται, όταν κρίνεται αναγκαίο.

Η ΟΑΠ συνεργάζεται με τις Διευθύνσεις των σχολικών μονάδων και τον διδασκαλικό/καθηγητικό σύλλογο, τον/την Καθηγητή/Καθηγήτρια ΣΕΑ για τη Μέση Εκπαίδευση, τον/την οικείο/α Εκπαιδευτικό/ή Ψυχολόγο, τον/την οικείο/α ΕΔΕ, τους γονείς/κηδεμόνες και άλλες υπηρεσίες, όπου εμπλέκονται, για το Σχέδιο Δράσης. Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει περιγραφή του προβλήματος, συγκεκριμένες δράσεις, σαφείς ρόλους και χρονοδιαγράμματα υλοποίησης με τη δέσμευση όλων των εμπλεκόμενων. Η ΟΑΠ έχει συντονιστικό και υποστηρικτικό ρόλο στην οργάνωση και εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης, γι' αυτό παρακολουθεί και στηρίζει την υλοποίησή του και συμβάλλει στην αναπροσαρμογή του, αφού κριθεί αναγκαίο. Η παρέμβαση της ΟΑΠ **θα πρέπει να είναι σύντομης διάρκειας. Μαθητές/Μαθήτριες που χρήζουν μόνιμης/ μακροχρόνιας/πολύχρονης στήριξης δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΟΑΠ.**

4. Συνεργασία με άλλες Επιτροπές και Υπηρεσίες: Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο, η ΟΑΠ συνεργάζεται με τις ΕΕΕΑΕ, τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας (ΥΚΕ), τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων (ΥΨΥΠΕ) και με οποιονδήποτε άλλο φορέα, ο οποίος θα μπορούσε να συμβάλει στην καλύτερη δυνατή διαχείριση της κάθε περίπτωσης. Τα απορρέοντα της πιο πάνω συνεργασίας τυγχάνουν συμπροβληματισμού και γενικότερης ανατροφοδότησης με τους άμεσα εμπλεκόμενους π.χ. Διεύθυνση σχολείου,

Καθηγητής/Καθηγήτρια ΣΕΑ και Εκπαιδευτικός/ή Ψυχολόγος, με στόχο την εξυπηρέτηση του καλώς νοούμενου συμφέροντος κάθε μαθητή/μαθήτριας.

5. Αγορά υπηρεσιών από Σχολικούς/ές Συνεργάτες/ιδες:

A. Όταν κριθεί αναγκαίο, και αφού έχουν εξαντληθεί όλα τα άλλα διαθέσιμα μέσα, η ΟΑΠ εισηγείται προς τη Γενική Συντονίστρια έγκριση για αγορά υπηρεσιών από Σχολικούς/ές Συνεργάτες/ιδες. Στο πλαίσιο αυτό, καταρτίζεται Εναλλακτικό Πρόγραμμα φοίτησης με στόχο την ενδυνάμωση του/της μαθητή/μαθήτριας ή μικρής ομάδας μαθητών/ριών. Σημειώνεται ότι η εργοδότηση Σχολικού/ής Συνεργάτη/ιδας για στήριξη ολόκληρης τάξης **αποφεύγεται**.

Το Εναλλακτικό Πρόγραμμα στη Μέση Εκπαίδευση περιλαμβάνει στήριξη του/της μαθητή/μαθήτριας ή μικρής ομάδας μαθητών/ριών κατά τη διάρκεια μη εξεταζόμενων μαθημάτων. Διευκρινίζεται, ωστόσο, ότι η πειθαρχία του/της μαθητή/μαθήτριας ή της μικρής ομάδας μαθητών/ριών που στηρίζονται από Σχολικό/ή Συνεργάτη/ίδα εξακολουθεί να αποτελεί ευθύνη του σχολείου, καθώς και ότι η παρουσία Σχολικού Συνεργάτη/ιδας στο σχολείο **δεν αίρει την ευθύνη των εκπαιδευτικών για την ασφάλεια των μαθητών/ριών που τυγχάνουν στήριξης**. Νοείται ότι, η ενεργός συμμετοχή της σχολικής μονάδας (Διευθυντής/Διευθύντρια, Βοηθός Διευθυντής/Διευθύντρια, εκπαιδευτικοί κ.ά.) αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία κάθε Εναλλακτικού Προγράμματος φοίτησης. Επισημαίνεται ότι **απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή του Εναλλακτικού Προγράμματος παραμένει η συγκατάθεση των γονέων/ κηδεμόνων** των εμπλεκόμενων παιδιών. Τονίζεται ότι τα σχολεία δεν πρέπει να εντάσσουν αυτόβουλα άλλους/ες μαθητές/μαθήτριες σε ισχύοντα Εναλλακτικά Προγράμματα φοίτησης.

Διευκρινίζεται παράλληλα ότι δράσεις στήριξης μαθητών/ριών με αγορά υπηρεσιών Σχολικού/ής Συνεργάτη/ιδας στο πλαίσιο Εναλλακτικού Προγράμματος που εφαρμόστηκαν την προηγούμενη σχολική χρονιά, **δεν εγκρίνονται αυτόματα και χωρίς επαναξιολόγηση** κατά την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς.

B. Σημαντική διευκρίνιση: Επισημαίνεται ότι οι διαδικασίες ανάρτησης προκηρύξεων θέσεων εργοδότησης Σχολικών Συνεργατών/Συνεργάτιδων ΟΑΠ, διενεργούνται στο πλαίσιο του υφιστάμενου μητρώου της ΟΑΠ, το οποίο δημιουργήθηκε μετά από προκήρυξη του Διαγωνισμού ΓΔ 07-22, ο οποίος συνεχίζει να ισχύει ως έχει και για τη σχολική χρονιά 2023-2024. Συγκεκριμένα, οι διαδικασίες και οι όροι εργοδότησης των Σχολικών Συνεργατών/Συνεργάτιδων ΟΑΠ, καθώς και ο τρόπος επιλογής του/της κατάλληλου/ης υποψηφίου/υποψήφιας για εργοδότηση, καθορίζονται στις πρόνοιες των Εγγράφων του Διαγωνισμού ΓΔ 07-22 και τη συμπερίληψη των υποψηφίων στα εγκεκριμένα τελικά μητρώα για εργοδότηση που βρίσκονται αναρτημένα στον σύνδεσμο:

<https://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp13996b> (για τα έγγραφα) και

<https://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp14281b> (για τα τελικά μητρώα).

Περισσότερες πληροφορίες αναμένεται να κοινοποιηθούν στις σχολικές μονάδες που αιτούνται της παρέμβασης της ΟΑΠ, εν ευθέτω χρόνω.

6. Επιμόρφωση: Η επιμόρφωση και η επαγγελματική στήριξη των εκπαιδευτικών σε θέματα πρόληψης και διαχείρισης φαινομένων παραβατικής και αποκλίνουσας συμπεριφοράς μαθητών/ριών ή άλλα συναφή θέματα, εντασσόμενες στο πλαίσιο της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης και ενδυνάμωσής τους, θα γίνεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (ΠΙ) και τους συνεργάτες του σε συνεργασία με την ΟΑΠ, μετά από αίτημα της σχολικής μονάδας, στο πλαίσιο της πολιτικής που ήδη ακολουθείται στα σεμινάρια σχολικής βάσης και

στα προαιρετικά σεμινάρια. Είναι σημαντικό, όπου χρειάζεται, η επιμόρφωση στον σχολικό χώρο να αποτελεί και μέρος του Σχεδίου Δράσης Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας/Ενδοσχολικής Βίας, ώστε να επιχειρείται ολιστική διαχείριση του προβλήματος.

7. Έντυπα: Στην παρούσα φάση, τα σχολεία μπορούν να επικοινωνούν με τους/τις αρμόδιους/ες λειτουργούς της ΟΑΠ της επαρχίας τους, για να παραλάβουν άμεσα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του σχολείου τα απαραίτητα έντυπα και οδηγίες που αφορούν στη συνεργασία τους με την ΟΑΠ. Σημαντική παράμετρος για την αποφυγή αχρείαστης καθυστέρησης είναι η **ορθή συμπλήρωση των εντύπων** με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.

8. Στοιχεία επικοινωνίας: Τα στοιχεία επικοινωνίας των λειτουργών της ΟΑΠ σε κάθε επαρχία επισυνάπτονται στον πίνακα του Παραρτήματος.

Οι λειτουργοί της ΟΑΠ βρίσκονται στη διάθεσή σας για αποτελεσματική και αγαστή συνεργασία, στην προσπάθεια που καταβάλλεται από όλους/ες για αναβάθμιση της ποιότητας του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Δρ Μάριος Στυλιανίδης
Διευθυντής
Δημοτικής Εκπαίδευσης

Δρ Κυπριανός Δ. Λούης
Διευθυντής
Μέσης Γενικής
Εκπαίδευσης

Δρ Ηλίας Μαρκάτζης
Διευθυντής
Μέσης Τεχνικής
και Επαγγελματικής
Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Δρ Έλενα Χατζηκακού
Αναπλ. Διευθύντρια
Παιδαγωγικού
Ινστιτούτου

Κοιν.: ΠΛΕ, Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας
: Προϊσταμένη ΥΕΨ
: ΠΟΕΔ, ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ